

خصوصی سازی و ترویج الگوی مصرف بهینه

برنامه پنجم توسعه، راهبردهای وزارت نیرو در بخش برق، اهداف کمی دولت دهم، راهبردها و سیاست‌های توانیر و... از جمله مستندات هستند که بر مدیریت مصرف و کاهش پیک بار تاکید کرده‌اند. اهمیت این موضوع دلایل متعددی دارد که مهم‌ترین آن‌ها در زیر فهرست شده‌اند.

۱- محدودیت‌های سمت عرضه به دلیل سرعت روزافزون رشد تقاضای سالانه بیش از ۸ درصدی

۲- فقدان ظرفیت انتقال لازم در

که همه کشورها و مناطق به یک اندازه در مدیریت مصرف توفیق نداشته‌اند. تجربه کشورهای دیگر نشان می‌دهد که داشتن برنامه‌ای جامع (و نه اقتضایی) برای کاهش مصرف و بهبود بهره‌وری انرژی ضروری است.

شدت مصرف انرژی در ایران، چهار برابر میانگین شدت مصرف دنیا و دو برابر خاورمیانه است. همین امر باعث شده است که در سال‌های اخیر، مدیریت مصرف و کاهش پیک بار اهمیت بالایی پیدا کند و در بسیاری از سیاست‌ها و برنامه‌های کلان کشور از آن یاد شود.

هر چند راه‌های مورد اشاره سازمان جهانی انرژی می‌تواند در موضوع مدیریت مصرف برق موثر باشد، ولی برخی این شبیه را مطرح می‌کنند که ممکن است چنین کاری به مذاق مالکان آتی شرکت‌های توزیع یعنی بخش خصوصی خوش نیاید و آنها به حل مشکلی که مجموعه صنعت برق با آن مواجه می‌شود، کم‌عنایتی کنند.

مدیریت مصرف و بهبود بهره‌وری با بروز بحران نفتی در دهه ۱۹۷۰ اهمیت یافت و بیشتر کشورها به استفاده بهینه از انرژی روی آوردند. البته بدیهی است

به نوسان‌های شدید قیمت برق دامان زد و حتی گاهی قیمت برق در پیک، تا ده‌ها برابر قیمت ساعت‌های کم‌باری می‌رسید!

موارد بالا، به همراه حساسیت‌های زیست‌محیطی برای کاهش مصرف انرژی، باعث شد که بار دیگر مدیریت سمت تقاضا در کانون توجه قرار بگیرد و مزایای اقتصادی کلان و نقش آن در کارکرد مناسب بازار برق، مورد تاکید قرار گرفت و در رویکرد برنامه‌ریزی یکپارچه منابع، کاهش مصرف به عنوان یک منبع تولید در نظر گرفته شد. چنین رویکردی به مدیریت سمت تقاضا ایجاب می‌کند تمامی پتانسیل‌های کاهش بار و مصرف شناسایی و در برنامه‌ای جامع تدوین شود. بررسی تجارب سایر کشورها می‌تواند راه‌گشای ما در شناسایی تنوع اقدام‌های قابل انجام در حوزه مدیریت مصرف باشد.

منبع: موسسه پژوهشی آرینا

توانیر و در آینده با خصوصی‌سازی شرکت‌های توزیع، مدیریت مصرف و کاهش پیک با منافع شرکت‌های توزیع در تضاد است. فروش بیشتر انرژی، درآمد بیشتری را نصیب آنها می‌کند و سیاست‌های مدیریت مصرف در عمل به معنای «هزینه کردن برای کاهش درآمد» است. اما تجربه تجدید ساختار صنعت برق و توسعه بازارهای برق ثابت می‌کند که چنین تصویری نادرست است. بسیاری از کشورهایی که پیشگام تجدید ساختار صنعت برق بودند، همین گمان را داشتند و بر این باور بودند که بازار برق، عرضه و تقاضا را با یکدیگر هماهنگ می‌کند. اما در عمل به دلایل متعدد، مشکلات جدی در توازن عرضه و تقاضا پدید آمد.

در ساختار جدید صنعت برق، مدیریت مصرف متولی نداشت و از این رو مصرف رشدی بی‌رویه را تجربه کرد. رشدی که تولید نمی‌توانست همگام با آن افزایش بیابد. فقدان نهادی برای مدیریت بار، به افزایش لجام گسیخته پیک و در نتیجه کاهش ضریب بار منجر شد. ایجاد نیروگاه‌های جدید برای تامین برق در چند ساعت محدود پیک، از نظر اقتصادی توجیه نداشته و ناگزیر کمبود تولید فراوانی در ساعت‌های پیک را به ارمغان آورد. کمبود عرضه در زمان‌های اوج بار،

بسیاری از کشورهای که پیشگام تجدیدساختار صنعت برق بودند، بر این باور بودند که بازار برق، عرضه و تقاضا را با یکدیگر هماهنگ می‌کند. اما در عمل به دلایل متعدد، مشکلات جدی در توازن عرضه و تقاضا پدید آمد

برخی مناطق و افت ولتاژ ناشی از مصرف بالا

۳- ضریب بهره‌برداری پایین به دلیل بالا بودن میزان پیک و نیاز به سرمایه‌گذاری بالا برای تامین برق در چند ساعت محدود پیک بار

۴- تحمیل هزینه‌های سنگین پرداخت یارانه به مصارف بالا

موارد بالا تنها در ایران مصداق ندارند و در بسیاری از کشورهای پیشرفته نیز مدیریت مصرف و پیک‌سایی دنبال می‌شود. امنیت شبکه، هزینه بالای سرمایه‌گذاری برای تولید و انتقال و مسایل زیست‌محیطی از جمله محرک‌هایی است که سایر کشورها را نیز به اتخاذ سیاست‌های سمت تقاضا سوق داده است. بسیاری بر این گمان‌اند که در حال حاضر با توجه به مکانیزم تخصیص نقدینگی به شرکت‌های توزیع از سوی

توضیح

pvtankedc.blogfa.com/cat-5.aspx مراجعه کنند. در بخش مقالات پوستر و چاپ - ردیف ۲۳ مقاله سرقت انرژی در زیرساخت‌های اندازه‌گیری شبکه‌های هوشمند توزیع نیروی برق را ملاحظه کنید. در پایان از آقای علی رحیمی واحد تحقیقات شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان شمالی برای ارائه اطلاعات ذکر شده تشکر می‌شود.

شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان شمالی تهیه شده است. لازم به ذکر است مقاله «سرقته انرژی در زیرساخت‌های اندازه‌گیری شبکه‌های هوشمند توزیع نیروی برق» در هفدهمین کنفرانس شبکه‌های توزیع برای پوستر و چاپ پذیرفته شده بود. خوانندگان محترم برای اطلاعات بیشتر می‌توانند به آدرس وبلاگ تحقیقات موضوع کنفرانس‌ها:

در شماره قبلی نشریه پیام توزیع برق مقاله «سرقته انرژی در زیرساخت‌های اندازه‌گیری شبکه‌های هوشمند توزیع نیروی برق» بدون نام نویسندگان آن به چاپ رسید.

به اطلاع می‌رساند این مقاله توسط آقای «علی سلطانزاده» و «نیما کلاه‌دوز» از همکاران - گروه بازرسی و نظارت لوازم اندازه‌گیری - با همکاری واحد تحقیقات